Svensk attest.

Göteborgs Handels- och Sjøfartstidning skriver: "Det norske folket för en hjältemodig kamp mot inkräktarna. De värdervärdigheter som denna strid för med sig för det norska folket, kommer det att erhålla vederlag för. Norge, Grekland og Serbien komma att gå ut ur kriget, krönta av den hjältegloria, som en inn i döden visat trohet mot frihet og rätt kan förvärva."

Kommissarische vanskeligheter?

Det er tydelig at tyskerne ikke er så heldige med innsetningen av kommissærer i forbundene utenfor Landsorganisasjonen. Dette fremgår bl.a. tydelig av et brev innenriksdepartementet har sendt "kommissær" Eliassen i Telegrafmennenes Landsforbund den 28. juli i år. I dette brevet pålegges det hovedstyremedlemmene Paul Falnes, Tormod Halvorsen, G. Rannung, H. Stavøsund, og O. Sandvei å skjøtte om sine hverv innen forbundet. I begrunnelsen heter det bl.a.:

"Departementet har tatt dette skritt, da de nevnte tillitsmenn ikke har vi llet bøye sig for den hensynsfulle formulering i departementets skrivelse av 15. juli 1941, hvoretter departementet forutsetter at disse vedblev i sine stillingerx som tillitsmenn innen forbundet. Hovedstyret er nå XX medansvarlig for forbundets fortsatte arbeid".

Da Tormod Halvorsen fikk saken oversendt 8. august, svarte han med å gjøre oppmerksom på "at mitt medlemsskap i Telegrafmennenes Landsforbund opphørte ved utgangen av juni måned i år". - Også de andre medlemmer av hovedstyret har inntatt samme standpunkt.

Bjørnøya.

Skipsfartsdirektoratet i Oslo har på lang tid ikke klart å få forbindelse med Bjørnøya. Et skip på fart fra Bjørnøya har således vært ventet til Norge i 18 dager. Direktoratet har forespurt hos Terboven om øya er besatt av engelskmennene. Dette er ikke besvart.

Nazistisk nyordning.

I Trondheim har en nylig opplevd et usedvanlig grotesk eksempel på den råttenskap som følger med den nazistiske nyordningen. En n.s.jernbanemann, Flatås fra Innherad, som under krigen blev arrestert, fikk "oppreisning" ved å bli tilsatt som stasjonsmester på Skansen, en liten stasjon i byens utkant. Etter få måneders forløp blev imidlertid stasjonsmesterposten ved Trondheim stasjon ledig, og Flatås blev beordret til denne viktige stillingen uten hensyn til de vanlige regler. Den dagen han skulle overta stillingen, møtte han imidlertid ikke opp, og ved senere undersøkelser blev det brakt på det rene at Flatås satt arrestert, siktet for sedelighetsforbrytelse mot mindreårige. Ved en husundersøkelse kom det også for dagen at Flatås i sitt hjem hadde en rekke saker som var stjålet fra Wehrmacht, bl.a. kikkerter og revolvere. Han kommer nå ikke til å overta den stillingen hans partivenner ville velsigne ham med.

Stasjonsmester Nordset i Melhus i Trøndelag blev for en tid siden suspendert fra stillingen sin. Han hadde hatt besøk av naziordføreren i bygden sin, Bollingmo, som hilste på nazivis og rakte hånden opp. Nordset slo da hendene for magen og sa til et par telegrafister som satt på kontoret: - Dokk får hels, de karar, e har magsjuke -.

Den siste:

På en vegg i Oslo sto det en dag: "Gid fa'en tok Hitler." Neste dag sto det under: "Jeg vil ikke ha'n, Hilsen Fa'n."

Interessante avsløringer.

Da vi har inntrykk av at sjefredaktør Schanche Jonassens foredrag i London-kringkastingen onsdag den 2o. august er blitt misforstått på meget vesentlige punkter, og av den grunn er blitt årsak til en rekke nye fantasimeldinger, gjengir vi et riktignok ufullstendig, men korrekt referat av de viktigste avsnitt i talen:

Schanche Jonassen rettet sin tale direkte til hr. Quisling og minnet ham først om et selskap hr. Quisling holdt i sin privatleilighet i august i fjor for en rekke fremtredende personer.

- Under selskapet la De, hr. Quisling, frem en rekke "sensasjonelle" dokumenter som skulle bevise at den norske regjeringen hadde sluttet en hemmelig forsvarsavtale med Storbritannia før stormaktskrigen brøt ut, samtidig som De nyttet høvet til å forespeile deltagerne i selskapet den store fremtiden Norge ville gå i møte når De - og n.s. - om kort tid overtok statsapparatet.

- En av deltagerne i dette selskapet, fortsatte Schanche Jonassen, kom etterpå til mig, helt bestyrtet over den kompromitterte stilling den norske regjeringen ville komme i når disse "fatale" dokumentene blev offentliggjort. - Men tiden gikk, n.s. kom til makten, uten at dokumentene blev offentliggjort. Nå kan jeg tale fritt om grunnen. Dokumentene var nemlig falsknerier fra ende til annen, og jeg vet at mange av festdeltagerne hos Quisling angrer bittert på at de trodde på ham den gangen han kom med sine "avsløringer". Hvis ikke De, hr. Quisling tror mig, kan De jo henvende Dem. til fru Olga Bjoner.

Men det finnes andre dokumenter, hr. Quisling, av lang større verdi - fordi de forteller sannheten. De er nu i vår besiddelse, og de er i sannhet meget interessante. De er samlet av en nordmann som De, hr. Quisling, kjenner meget godt, og bygger på informasjoner, samlet på tysk hold. Av disse dokumentene går det frem at De, hr. Quisling, allerede i 1938 rådet Tyskland til å besette Norge under en ny stormaktskrig. Ja, De ikke bare rådet Tyskland til å besette Norge, men deltok selv i konferanser for å drøfte planens enkelthoter og dens muligheter. I lange tider hadde De Deres egen representant, Herman Harris Aal, i Berlin for å føre disse konferansene videre og holde jernet varmt - resultatet kjenner vi.

Etter å ha omtalt enkelte trekk av n.s. agitasjonen, minnet Schanche Jonassen hr. Quisling om hans uttalelse om at "Norge ikke bare skal bli fritt, men stort".

- Husker De, hr. Quisling, fortsatte Schanche Jonassen, at noen av Oslopressens redaktører under et møte med Dem spurte Dem om det forelå noe skriftlig og bindende tilsagn fra Adolf Hitler om Norges skjebne og fremtid? Husker De, hr. Quisling, at de ikke kunne gi noe svar på det spørsmålet?

- Men De fikk beskjed om å skaffe 3ooo unge nordmenn som kunne settes inn som slaktoffer på tysk side. De forsøkte Dem med Regiment Nordland - det blev en ynkelig fiasko. Så forsøkte De Waffen S.S. - også det blev en fiasko. Nå forsøker De Dem med Den norske Legion - går det bedre? Noe av det siste jeg så før jeg forlot Norge var et kompani av Deres hirdgutter - samlet til avreise på en jernbanestasjon. Det var såvisst ingen seiersviss og selvbevisst skare som drog avsted - tårene fløt, både blant de tvangsutskrevne hirdgutter og blant som var møtt frem for å ta avskjed med dem.

- Nei, hr. Quisling, det eneste som har lykkes for Dem i det året som er gått, er å bringe gode nordmenn i konsentrasjonsleirer og fengsler. På innmeldelsesskjemaet til n.s. står det at "medlemmet plikter å innrapportere et hvert angrep på den tyske vernemakt og n.s.", og jeg vet at XX det gis ingen andre betingelser for avansement innen n.s. enn at en har en eller flere gode nordmenns skalper ved sitt belte. Dermed skal en melig ha bevist sin pålitelighet.

Og nå går De og venter på at tyskerne skal feire 1-års jubileet for Deres

...ring" med å kreve at norsk ungdom blir utkommandert til f... ...t. Det er jo innkalt 6ooo unge menn til arbeidstjenesten i september...

Sist jeg så Dem, hr. Quisling, sluttet Schanche Jonassen, så De meget dårlig ut. Trekkene i ansiktet var stivnet og øinene var dvaske. Ja, jeg vet at De går omkring i Deres vel bevoktede leilighet i....., søvnløs og naget av en evig redsel for den dagen, da oppgjørets time slår. Og jeg forstår Dem så godt nå, etter at jeg har fått møte den virkelige kongshirden vår - alle de staute, norske guttene i hæren, marinen og flyvevåpenet som brenner av lyst til å vise at de er beredt til å ofre alt for å befri Norge. De skal ikke behøve å vente så forferdelig lenge på dem, hr. Quisling, men jeg ber Dem: Vær forsiktig med sovemidlene i tiden som kommer. Vi ønsker å beholde Deres dyrebare liv til vi kommer hjem og gjør opp regnskapet med Dem og Deres. God natt da, hr. Vidkun Quisling.

Som herrene vil ha det:

Det tyske Mineraløl-Baugesellschaft, som har røvet til sig et slags norsk monopol på alliminiumsfremstilling, har skiftet navn og går nå under den fornorskede vimpel "Nordag". Selskapet har i sin tid opprettet overenskomster med Bygningsarbeiderforbundet og Arbeidsmannsforbundet. Så kom det pludselig beskjed om at Riksarbeidsavtalen skulle gjelde for dette selskapet. Dette betød en betydelig lønnsforringelse for arbeiderne. Forbundene og A.F.L. slo alarm og protesterte mot dette brudd på overenskomstene, i det det jo var forutsetningen at riksarbeidsavtalen bare skal gjelde krigsbedrifter. Det lyktes imidlertid ikke å oppnå noen forandring, men Landsorganisasjonen sendte - som den siste utvei - en påtale til Sosialdepartementet over at tyskerne brøt overenskomster som departementet hadde godkjent: Det gikk imidlertid som en kunne vente. Departementet løp, nå som ellers, tyskernes ærend og "bestemte" at riksarbeidsavtalen skulle gjelde for alle "Nordag"s anlegg: - Det blir som herrene vil ha det:

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon

sto den 15. mai som underskriver av henvendelsen til de tyske myndigheter sammen med 42 andre organisasjoner og krevet at den enkelte organisasjon eller organisasjonsmann under sitt arbeid ikke skal være utsatt for press eller tilsidesettelser i strid med lovreglementet eller tariffbestemte grunnsetninger for offentlig arbeidsvirksomhet. Av disse 43 organisasjonene har alle, unntatt de som er med i Landsorganisasjonen eller L.O. selv vært utsatt for en meningsløs sjikanering, og det synes tydelig at tyskerne og n.s. gjennem dette søker å bryte den samlede fronten som de 43 organisasjonene representerer. - Men medunderskriverne kan være forvisset om at Landsorganisasjonen ikke lar sig lede inn i noen ny bane fordi om den blir behandlet anderledes enn de andre organisasjonene. Arbeiderne skjønner at det er en taktisk manøvre fordi det ikke er beleilig å slå til ennå. Arbeiderne kjenner solidaritetens bud og vil ikke svikte. De vil stå fast på sitt krav om uavhengighet for organisasjonen, og nazistisk innblanding vil få de alvorligste følger for arbeidsfreden i vårt land.

"Dagningen" (en avis på Lillehammer) for 16. juli 1941 inneholdt følgende notis: "Advarsel". - Lensmannen i Ringsaker averterer at den tyske forsvarsmakt oppfatter den stadig omsiggripende V-hilsen som en fornærmelse og at denne uskikken vil bli møtt med passende forholdsregler". - Den 2o. juli innledet tyskerne sin egen v-kampanje.

Meldinger fra Finnland er svært sparsomme, men reisende (sjøfolk), som i disse dager kommer derfra, fortteller at det hersker grå fortvilelse over at Finnland er gått med i krigen på Tysklands side. Den alminnelige finne mener at han ikke har noen interesser felles med de tyske nazister.

SEND DENNE AVISEN VIDERE NÅR DE SELV OG FAMILIEN HAR LEST DEN:

B L A N D E T S A L T R E T T.

En kjent organisasjonsmann i Trøndelag, Arvid Dyrendal, (tidligere sekretær i A.U.F.) er blitt arrestert og ført til Oslo. - Direktør Alf B. Bryn, som for en tid siden forlot sin stilling i Forsyningsdepartementet som protest mot at hans navn var blitt satt under et opprop om "Kamp mot bolsjevismen", er arrestert av Gestapo.

--

Finansrådmann Hartmann, sosialrådmann Strøm, lønnsrådmann Iversen, ligningssekretær Dahl, kemnerkontorist Pettersen og vedlikeholdssjef Boysen ved Oslo kommune er blitt avskjediget. - Den 21 år gamle hirdgutt Sverre Pettersen er blitt betrodd stillingen som lønnsrådmann etter Iversen. Hr. Pettersen har tidligere ikke gjort en dags skikkelig arbeid og måtte få sig forklart hva en tariff var da han overtok stillingen som sjef for de 14,ooo mennesker Oslo kommune har i sitt daglige brød.

--

Ved fylkesadministrasjonen i Sogn og Fjordane er det ansatt en ny revisor ved navn Adolf Tårneby. Han var i sin tid kemner i Elverum og Løten, men måtte slutte der på dagen etter å ha forgrepet sig på kassen. Hans faglige innsikt på underslagenes område er således hevet over enhver tvil. Fyren er desuten sterkt henfallen til drikk.

--

Umiddelbart utenfor Tromsø er det opprettet en konsentrasjonsleir for nordleninger som ikke er tysk-orientert. Leiren har fullt belegg - omlag 15o mann. De som sitter der, er ikke innsatt for noen spesiell handling. Det er, helt vilkårlig, samlet inn lo mann fra hver av de større byene nordpå, og de er satt til et meget oppbyggelig arbeid. De får bære sten fra et sted til et annet - og så tilbake igjen.

Lørdag den 26. juli foregikk store demonstrasjoner på Leikanger i anledning fylkesmann Seips avsettelse. Flere hundre kvinner og menn fra bygda var om kvelden møtt frem utenfor fylkesmannens hus. Ordføreren takket fylkesmannen for gödt arbeid for bygda og fylket, og Seip, som kom ut på verandaen, svarte meget beveget. Folkemassen ropte hurra for Seip og ropte i takt: Velkommen tilbake!". Man sang fedrelandssangen og hilste med V-tegnet. Tysk politi, som er stasjonert på stedet, holdt sig borte.

--

Stemningen i Nord-Norge er meget god og n.s. har stadig større frafall. De få embetsmenn, som ennå ikke er avsatt, er meget faste i sin opptreden, og håndhever så langt som mulig norsk lov og rett.

Fengselsstyret i Justisdepartementet har sendt ut dette rundskrivet om "fremgangsmåten ved ansettelser i offentlig tjeneste":
I forbindelse med Fengselsstyrets rundskriv av 13. mai 1941 meddeles at innenriksdepartementet nå har bestemt at den tidligere påbudte passus i offentlige kunngjøringer om at søkere til off. stillinger skal opplyse om nåværende og tidligere politisk medlemsskap for fremtiden ikke skal tas med.

Oslo, den 15. juli 1941
Kyhn-Gløersen (s.)

Kristian Hansson.

--

Hele styret i Norges Fiskarlag blev for en tid siden arrestert av de tyske myndigheter. Nå er en blitt nødt til å løslate Johs. Olsen, direktören for Råfisklaget, da hele organisasjonsapparatet truet med å bryte sammen.

Det foreligger meldinger som kan tyde på at de tillitsmenn innen Landsorganisasjonen som blev arrestert, men frigitt igjen, også vil gjeninntre i sine stillinger i Landsorganisasjonen og de enkelte forbund.

VI SKAL VINNE DENNE KRIGEN!

...n ajourført til torsdag 28. aug.

Den forløpne uken har ikke vært noen ubetinget god periode for den russiske hæren. De tyske troppene har på enkelte frontavsnitt gjort temmelig store fremskritt, og den russiske overkommandoen og de russiske soldatene har vært satt på store prøver.

Fra Ishavsfronten kom det sist mandag en melding gjennem den russiske overkommandoen om at norske geriljatropper opererer i Nord-Finnland, og at de har angrepet flyveplasser og sprengt i luften flere bruer. En finsk bataljon, som forsøkte å angripe geriljatroppene i ryggen, blev selv omgått og splittet av de norske troppene. - Den 13. eller 14. august offentliggjorde London-kringkastingen på svensk en lignende melding som den som innløp fra russisk hold den 25. august, men meldingen blev den gang ikke tatt med i den norske sendingen. Dit fant den først veien i kveldssendingen 25. aug., og da med russisk kilde. Det blev ikke gitt ytterligere opplysninger om hvilke tropper det dreier sig om, hvordan de er kommet til Nord-Finnland og hvilken ledelse de kjemper under. En må imidlertid kunne gå ut fra at dette vil bli klarlagt i den nærmeste fremtiden.

På Ladogafronten har finnene kunnet notere enkelte fremskritt og russerne har evakuert Käxholm. De russiske troppene forsvarer imidlertid hver fotsbredd jord og den finske fremrykningen går derfor meget langsomt.

Fronten på Det karelske Neset har holdt seg uforandret i lengere tid, men det pågår heftige kamper døgnet rundt og finnene har satt inn store styrker for å erobre Viborg, og slå et hull i forsvarsmuren rundt Leningrad.

Leningrad trues også fra sør, der tyskerne har satt i gang en kraftig offensiv i to retninger. Den ene angrepskilen arbeider seg frem fra Estland med direkte kurs for Leningrad, og for øieblikket raser det heftige kamper øst for Kingisepp som ligger noen mil inne på russisk territorium. Den andre angrepskilen, med utgangspunktet øst for Ilmensjøen, har kurs for jernbanelinjen mellem Moskva og Leningrad og står nå omlag 60 km. fra sitt mål. Kampene på dette avsnittet er usedvanlig heftige, og begge parter lir store tap.

På midtfronten er situasjonen høist uklar. Kampene bølger frem og tilbake i avsnittet mellem Smolensk og Gomel og det er meldt om vellykte motangrep fra russisk side, men de tyske troppene har øiensynlig ikke mistet initiativet på dette frontavsnittet heller.

Det er i Ukraina tyskerne har kunnet innregistrere sine største fremganger. Nesten hele området vest for Dnjepr synes å være på deres hender. Mot Svartehavet holder Odessa ennå stand mot de forente angrep fra rumenske og tyske soldater og øverst oppe i Dnjepr-buen raser kampene omkring Dnjepr-Petrowsk som tyskerne hevder at de har erobret, men som russerne hevder at detv fremdeles pågår kamper om.

Hovedinntrykket av den siste ukes kamper er at tyskerne har oppnådd store resultater, særlig i Nord, på Leningradfronten, og i sør, i Ukraina. Tyskerne har imidlertid ikke vunnet noen avgjørende seire. Den russiske hovedarmeen er ført bak Dnjepr, hvor den står kalr til å ta opp nye kamper, og i kampen om Leningrad har tyskerne ikke greidd å slå noen hull i den egentlige forsvarsmuren rundt byen. De mest kritiske kamper raser for øieblikket øst for Ilmensjøen, hvor tyskerne truer jernbanelinjen Leningrad-Moskva. Lykkes dette fremstøtet, vil Leningrad bli isolert fra omverdenen, og de russiske styrkene vil komme i en meget vanskelig situasjon. Russerne treffer imidlertid omfattende forholdsregler for å stanse det tyske fremstøtet, og en får håpe det lykkes.

I uken som gikk fikk krigen ellers en ny XXXX front. Etter at den iranske regjeringa hadde nektet å gå med på de engelsk-russiske kravene om å sørge for at de tyske agentene i landet fikk et nytt oppholdssted, rykket engelske og russiske tropper over grensen fra sør (den iranske bukt) vest (Irak) og nord (Kaukasus) Fremrykningen har hittil gått etter planene og de forente troppene har bare støtt på liten motstand. På russisk hold karakteriseres endog motstanden som "overfladisk". I skrivende øieblikk har den iranske regjeringa nettopp levert inn sin avskjedssøknad, men det gjenstår å se om dette vil føre med sig noen endring i forholdet til England-Russland,

eller om den nye regjeringen, som kommer, vil fortsette motstanden mot okkupasjonstroppene.

Aksjonen overfor Iran skal tjene flere hensikter - de viktigste er uten tvil sikringen av oljeleveransene fra Iran og opprettelsen av en sambandslinje mellem Russland og England med sikte på krigsleveranser osv. En kan også regne med at de to stater vil nå sine mål, enda om Iran skulle opprettholde sin motstand en tid fremover, og en må vel kunne gå ut fra at dette vil styrke den anglo-russiske prestisjen i Det nære østen og få visse konsekvenser for Tyrkias stilling.

Luftkrigen på vestfronten er blitt fortsatt, men det er tydelig at været legger hindringer i veien for de engelske operasjoner som ikke har hatt noe større omfang i uken som gikk. Køln opplevet et av krigens kraftigste bombardementer natt til onsdag, men ellers har angrepene mot Mannheim, Düsseldorf og Duisburg ikke vært så kraftige som tidligere.

I Middelhavet har engelske fly angrepet mål på Sicilia og Sardinia og i Libya, men på landfrontene er det ikke skjedd noe av betydning. Italienerne fortsetter motstanden i Gondar-området i Etiopia og engelskmennene holder stand i Tobruk, til tross for nesten daglige bombardementer fra fly og artilleri.

Japan har protestert i Washington mot transporten av olje og bensin til Sovjet over Wladivostock. Utenriksminister Molotov har erklært at hvis Japan forsøker å legge hindringer i veien for denne transporten, vil det bli betraktet som en uvennlig handling overfor U.S.S.R.

Det sosialdemokratiske parti i Finnland sendte i slutten av juni en henvendelse til det engelske arbeiderparti og bad om forståelse for Finnlands stilling i krigen mot Sovjet. Det engelske arbeiderparti har nå sendt et svar, der de finske arbeiderne blir anmodet om å gå inn for en forandring i den finske regjeringens politikk, slik at Finnland kan komme på den rette siden i kampen mot barbariet. "Ellers kommer Finnland til å bli dradd med i den katastrofen som skal sette punktum for Hitler-tyranniet".

I en offisielle erklæring uttaler den norske regjeringa at den har fått kjennskap til at det i Norge arbeides med planer om utkommandering av norske soldater til felttoget i øst. I den anledning gjør regjeringen merksam på de folkerettsbestemmelser som forbyr okkupanten å tvinge nordmennene inn i krigen på sin side, samtidig som en understreker at folkerettsbestemmelsene også omfatter ymse former for krigsarbeid, som bru- og veiarbeid ved frontene, reparasjonsarbeider osv. - Melder noen sig frivillig til dette arbeidet, må det betraktes som landsforræderi.

Nordmenn bemanner i dag 59 skip innen den engelske krigsflåte, der i blant flere destroyere og ubåter. - Sjøforsvarets overkommando har nettopp meldt om tapet av "Bas" - en tidligere amerikansk destroyer som nå gikk under norsk flagg og norsk besetning.

Sjøfartsministeren, statsråd Arne Sunde, uttalte i kringkastingen den 22. februar at det til da ikke var innløpet noen meldinger XXX om norske skipstap i august. I juli gikk det tapt 12,000 tonn, i juni 24,000 tonn og i april og mai omlag 45,000 tonn. I mars mistet Norge i alt 68,000 tonn tonnasje i regjeringens tjeneste.

Tyskerne sendte nylig ut en melding om at en engelsk konvoi var blitt sprengt i Biscaya og at over 120,000 tonn var blitt senket. Fra engelsk side foreligger nå de korrekte tall: 6 skip og 1 slepebåt på tilsammen 11000 tonn blev senket. Tyskerne har altså multiplisert det virkelige senkingstallet med 11.

Observer.